

CRISI I POPULARITAT: L'ÚS DE LA COVID-19 EN LA CURSA A LA CASA BLANCA

Republicans i Demòcrates encaren la pandèmia més greu del darrer segle amb els ulls posats en les eleccions presidencials de finals d'any.

“El meu govern no va estar a l'altura de les seves responsabilitats”, reconeixia l'agost de 2006 un impopular George W. Bush. La frase lapidària va ser pronunciada durant els actes d'homenatge a les més de 1.800 víctimes mortals de la catàstrofe provocada per l'huracà Katrina, davant d'una opinió pública profundament indignada per la gestió negligent del seu govern federal.

La societat nord-americana havia assistit, perplexa, a la filtració d'un vídeo on el president era advertit explícitament pel director del *National Hurricane Center*, Max Mayfield, sobre l'alta probabilitat de què els dics de Nova Orleans cedissin a la força del Katrina, tal com efectivament va acabar succeint. Una acció ràpida després d'aquesta advertència hauria pogut evitar milers de morts, però es va decidir esperar.

Hauria actuat igual, George Bush, davant de la imminència d'unes eleccions presidencials? Com passa amb qualsevol altre fet històric, intentar respondre aquesta pregunta només ens faria caure en especulacions i suposicions ucròniques. Tot i així, aquesta pregunta seria aplicable a l'actual presidència de Donald Trump, el qual en plena cursa electoral, ja no està en condicions de seguir mostrant desinterès vers una pandèmia internacional que amenaça de deixar més morts que Pearl Harbor i l'11-S junts.

En paraules de Michael Gerson el president és “el responsable últim de les crisis que només es poden resoldre a escala nacional”. En altres paraules, el focus de l'opinió pública en relació amb l'impacte de la pandèmia als Estats Units s'ha centrat sobre Donald Trump. Tenint en compte això, només hi ha dos

escenaris possibles: la millora o la pèrdua de la seva popularitat, depenent de qui mantingui el control del discurs.

Durant els mandats de Bush, l'expresident va assolir un increment històric de la seva popularitat després dels atemptats de les Torres Bessones i la posterior resposta antiterrorista. En canvi, després de la gestió negligent de la catàstrofe provocada pel Katrina, el seu índex de popularitat va assolir uns nivells mínims.

Trump ha acabat adoptant, forçat pel seu equip, el paper de president preocupat per la gravetat de l'amenaça de la Covid-19 i ha posat en marxa tota la maquinària mediàtica per a demostrar-ho. Tant és així que ha efectuat un gir radical en les mesures preses per la seva administració, la qual fins fa pocs dies negava o restava importància a la pandèmia. En la nova retòrica *trumpista*, el virus ja no es considera una grip sense importància, sinó que assoleix la categoria d'amenaça nacional.

L'equip d'assessors de la Casa Blanca lluita, així, per convertir el problema en una oportunitat política, tot aprofitant l'emergència sanitària per incrementar la popularitat del president. Això explica la gran presència mediàtica que ofereix ara l'administració, amb un Donald Trump que realitza extenses compareixences diàries sobre l'evolució del coronavirus. Aquest augment de les seves aparicions públiques comencen a donar resultats. Són moltes ja les enquestes que assenyalen un increment de la seva popularitat, tot i situar-se encara per sota del 50%, un valor mai assolit durant el seu mandat.

Ara bé, què succeiria si la situació es tornés realment dramàtica? Com és previsible, durant els pròxims dies, la pandèmia entrarà en la seva fase més crítica als Estats Units, on s'experimentarà una onada important de morts. El sistema de salut, per cert, deixarà milers de ciutadans americans sense atenció. Un sistema sanitari que l'actual president defensa acèrrimament.

El discurs mantingut per Donald Trump, abans d'admetre la serietat del coronavirus, així com la seva defensa del sistema, el situa en una molt mala posició per a poder defensar la seva gestió enfront una xifra de morts que superi les estimacions. L'experiència del Katrina amenaça, per tant, amb repetir-se davant d'un eventual empitjorament de la situació als Estats Units.

I que passaria amb els demòcrates? L'afirmació de Gerson és també la millor definició de l'estratègia política de Biden i Sanders: Fer evident la incapacitat i falta de lideratge de Trump en el transcurs de la crisi. Una estratègia que de moment no està funcionant, però que es convertirà, inevitablement, en el punt central de la propera campanya electoral.

Joe Biden, qui sembla que obtindrà finalment la nominació a candidat presidencial dins la Convenció Nacional Demòcrata d'agost (també posposada per la pandèmia), no es troba en una bona situació. El debat polític s'ha situat, justament, al terreny de joc contrari. La centralitat del debat, l'accés a la sanitat, és precisament el punt fort del programa polític del seu contrincant, Bernie Sanders. Tot i així, la crisi no fa perillar la nominació demòcrata de Biden, però sí que és un greu inconvenient en la consolidació de la seva imatge en un moment on el lideratge ho és tot.

Joe Biden espera ansiós assolir aquesta nominació i unir el Partit Demòcrata, cosa que és imprescindible per a poder combatre a escala mediàtica i discursiva la (fins al moment) creixent popularitat de Donald Trump. Les primàries s'han convertit, per tant, en aquest moment, en el principal enemic dels demòcrates.

Tant Donald Trump com Joe Biden s'enfronten a una situació difícil de controlar. La pandèmia planteja a la vegada un problema i una oportunitat gegant pels dos candidats. Trump ja se n'ha aprofitat, agafant avantatge, però l'avenç de la Covid-19 durant les pròximes setmanes podria canviar-ho tot. No és només una guerra contra el virus, sinó una guerra per (prendre) el control de

la narrativa, i per tant, de la popularitat. L'únic que podem tenir per descomptat és que aquest virus acabarà decantant inevitablement les eleccions.